

JAN ELLISONOVÁ

Drobný
poklesek

Drobný poklesek

Drobný poklesek

JAN ELLISONOVÁ

Original title: Jan Ellison: A SMALL INDISCRETION
Copyright © 2014 by Jan Ellison
Cover design © Deirdre Wait, High Pines Creative.com
Cover photograph © Getty Images / Thinkstock

Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2015
Translation © Alena Amchová, 2015

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri

www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Lucie Bednářová

První vydání

Tato kniha je fikce. Jména, postavy, místa a události jsou buď výsledkem autorovy fantazie, anebo jsou použity fiktivně, a proto jakákoli podobnost se skutečnými živými či mrtvými osobami, obchodními společnostmi, událostmi či místy je čistě náhodná.

Srdečné díky Music Sales Limited za povolení přetisknout výňatek z písně „Those Are the Days“, jejíž slova a hudbu složili Natalie Merchantová a Robert Buck, copyright 1992. Christian Burial Music. Netzwerk One Music Limited. Všechna práva vyhrazena. Zabezpečená mezinárodní práva. Použito s dovolením Music Sales Limited.

Všechna práva vyhrazena

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána do informačních systémů nebo rozšiřována jakýmkoli způsobem, ať už elektronicky, mechanicky, fotografickou cestou nebo jinými prostředky bez souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7321-954-3

Pro mého manžela Davida
a mou matku

Věnováno památce
Andrewa Milese Krantze,
který přišel příliš záhy a brzy odešel.
19. listopad 1983–24. červen 2005

Nic nedělá tak nevinný dojem jako poklesek.

— OSCAR WILDE

LONDÝN V ROCE, KDY MI BYLO DVACET.

Měla jsem na sobě zimní kabát, první v životě – pánský zimník, koupený v secondhandu. Nosila jsem ho každý den se šátkem uvázaným kolem krku a představovala si, že vypadám umělecky a rafinovaně. Každý z těch šátků stál libru. Kupovala jsem je od jedné Indky, která měla stánek u stanice metra Victoria, kde jsem nastupovala, když jsem jela do práce. Byly to tenoučké, zmuchlané kusy látky, rozhodně ne šátky, které bych měla nosit do kanceláře, natož aby mě chránily před chladem. Nemohla jsem jim však odolat, byly tak lehoučké a měly jemné, tlumené barvy. Teď mi připadá, že peníze, které jsem za ně utratila, a to, že jsem si zvykla nosit každý den jiný, bylo vlastně požitkářství, jakási snaha dokázat, že jsem holka schopná se bezhlavě vrhnout do vztahu se svým šéfem, který byl ženatý muž, dvakrát tak starý jako já – a vyváznout z něj bez následků.

„Church,“ řekl to ráno, kdy jsem dorazila na místo, které mi paní z agentury napsala tiskacími písmeny na kartičku. „Malcolm Church.“

Natáhl ke mně ruku a mě okamžitě zarazil určitý rozpor, který z něj vyzařoval – jeho úctyhodná výška a váha byly v pro-

tikladu se shrbenými rameny, váhavým chováním, neohrabanými rukama a nohama. Měl čtverhranný obličej, kulaté hnědé oči a hnědé, místy prošedivělé vlasy, ale tyhle rysy naprosto přehlušila jeho velikost, takže později jsem si pamatovala jen příjemný pocit, že ve srovnání s ním jsem malá, a to jsem měřila přes metr sedmdesát. Mluvil se mnou dost podivným způsobem – s hlavou schovanou mezi rameny a očima upřenými do prázdna za mnou, jako by se tam cosi vznášelo, možná zralé ovoce či záblesk světla, nebo jako kdyby neměl dostatek odvahy, aby se člověku díval do očí, nebo mu to možná nepřipadalo zdvořilé.

Zeptal se mě, na jak dlouho mohu nastoupit. Řekla jsem mu, že mám v plánu zůstat v Londýně tři měsíce, ale že mám pracovní povolení na šest měsíců, do března příštího roku. Původně jsem měla v úmyslu tvrdit, že u něj můžu pracovat neomezeně dlouho, protože to zaměstnání bylo uvedeno jako na plný úvazek a stálá pozice, a já jsem neměla vůbec žádné peníze a tu práci jsem zoufale potřebovala, ale cosi mě zarazilo. Nebyla to skutečnost, že něco je správné a něco nesprávné, ani strach, že mě přistihne při lži, ale neodbytný pocit vlastní důležitosti, který jsem v té době ještě nedokázala setřást, myšlenka, že buď mě přijme za mých vlastních podmínek, nebo vůbec ne. Navíc jsem se opírala o rychlost, jakou píšu na stroji – osmdesát slov za minutu – na niž se mě ovšem nikdy nezeptal.

„To bude v pořádku,“ poznamenal Malcolm a upřeně zíral kamsi za mé rameno. Pak mi začal vysvětlovat, že pracuje v pozemním stavitelství a v současné době připravuje nabídku na stanici železnice Docklands Light Rail na Canary Wharf. Pověděl mi, že London Docklands je oblast východního a jihovýchodního Londýna, a že tamější doky bývaly součástí lon-

dýnského přístavu. Celé území zchátralo a vláda v sedmdesátých letech vyhlásila plán rozvoje jak pro komerční využití, tak i pro bytovou výstavbu. Malcolm se zapojil již do počátečních etap projektu a nyní doufá, že získá zakázku na renovaci původní železniční stanice.

Poznamenal, že bych měla psát podle diktátu, zpracovávat texty, občas vyhledávat informace a vůbec pomáhat zařídit kancelář a dát nabídku dohromady. Kancelář byl jediná místnost nad obchodem se sendviči na Bond Street se dvěma psacími stoly, nízkým šedým kobercem, jaké bývají na chodbách, a dvěma skládacími kovovými židlemi. Na jednom ze stolů stála fotografie ženy s miminkem. Byl to naaranžovaný černobílý snímek, na němž upoutala neobvyklá hra stříbřitého světla a stínů na pozadí stromů a oblohy. Přes rty děťátka byla ručně přimalovaná růžová šmouha. Byla to Malcolmova rodina – manželka Louise, která bude později výrazně figurovat v mých myšlenkách, a jejich malá dcerka Daisy, které bylo v té době už deset, a chodila do internátní školy na severu Anglie, kterou kdysi navštěvovala i Louise, když byla v jejím věku. Později jsem se dověděla, že snímek vyfotografoval mladý muž jménem Patrick Ardghal, syn starého Malcolmova rodinného přítele, který bydlí v zahradním domku za Malcolmovým a Louisiným domem v Richmondu. Fotka vznikla před deseti lety, kdy Patrick chodil na uměleckou školu.

Louise měla na snímku světlé vlasy a jemný rovný nosík. Vyzařoval z ní náznak netrpělivosti, možná ani ne tak kvůli děcku jako takovému, ale důvodem mohlo být to, že se konečně stala matkou se vším, co k tomu patří. Trvalo jim sedm let, než dcerku počali, jak mi Malcolm později pověděl. Když se z nich stali rodiče, byli už svoji celé desetiletí, a Louise o další dítě nestála. Jak Malcolm řekl, neměla na to povahu. Bylo to

na ni moc a vyčerpávalo ji to. Porod ji navíc téměř zabil, protože novorozená Daisy zdědila po svém otci poněkud velkou hlavu.

PŘESTĚHOVALA JSEM SE Z HOSTELU NA EARL'S COURT DO penzionu nedaleko stanice Victoria. Byl to pětipatrový dům z šedého kamene. Můj pokoj měřil asi třikrát tři metry, stěny měl jasně modré, stál tam psací stůl s polaminovanou deskou a úzká tvrdá postel zakrytá tenkým bílým přehozem. Koupelny byly na chodbě. Nebyly v nich žádné sprchy, jen jedna jediná vana a hadice připevněná ke kohoutku, když si chtěl člověk umýt vlasy. Na dveřích místnosti s vanou nebyl zámek, takže jsem si zvykla opírat o dveře židli, abych měla trochu soukromí. Pokud si pamatuju, ta židle Patricka Ardghala nezastavila. Vlastně ho nezarazilo téměř nic, kdysi vzal něco do hlavy. Vrazil prostě pořádně do dveří a já jsem ho nejspíš přivítala, tak jako ostatně vždycky, a on se svlékl a vlezl si dovnitř. Naše mokrá těla se krkolomně propletla na dost dlouho, aby ho to uspokojilo – a pak odešel, tak jako vždycky, a odnesl s sebou mé srdce.

Platila jsem činži šedesát liber týdně. V ceně byla i snídaně a večeře, které se podávaly dole v jídelně. Na švédských stolech byla ráno vajíčka, toasty a dušená rajčata, k večeři bývaly masové nákypy, ryba s hranolky, nebo pečená šunka. Ostatní obyvatelé penzionu vyjadřovali své spojení tím, že si na jídlo stěžovali, ale já jsem neměla to svědomí se k nim přidat. Snídaně i večeře mi ohromně chutnaly, obdivovala jsem ty bohatě naložené stoly, milovala husté omáčky, pudinky a moučníky, měkoučké tlusté rohlíky. Připadalo mi to jako malý zázrak, že si mohu vybírat z takového množství a přitom

to všechno platím ze své mzdy. Právě tak mi pokaždé udělalo radost, když jsem podávala kovovou libru za šátek, anebo když jsem si v secondhandu na Notting Hill koupila zimník. Byl to jednořadový tvídový kabát až na zem, se skrytým zapínáním a širokým límcem, který jsem si mohla zvednout, když mi byla zima na krk. V zimníku a šátku jsem sestupovala do nitra Victoria Station a opět se z metra vynořovala do cílevědomého, rychlého života ve městě a cítila se plna energie. Měla jsem dojem, že jdu s módou, a vůbec jsem mnohem lepší než ten člověk, jímž jsem bývala, když jsem odešla z domova. Okouznila mě svoboda a nekonečné možnosti. Jakékoli chybné kroky, které teď třeba udělám, budou jen a jen mé. Jakékoli hloupé činy budou moje soukromá záležitost a nebudou mít žádný vztah k nadějím a snům ostatních lidí, a později nebudou zdrojem výčitek, odplaty, či snad bolesti.

BYL TO VELKÝ ŠOK, KDYŽ JSEM O NĚJAKÝCH DVACET LET později zjistila, že pravý opak byl pravdou. Když jsem si nakonec uvědomila, že jsem tenkrát vlastně nevěděla skoro nic. Když jsem loni v červnu stála ve své kuchyni v San Francisku, vsunula ukazováček pod chlopeň bílé obálky a našla černobílou fotografii, na níž stojím v tom tvídovém kabátě na bílých doverských útesech a čekám, až budu moci nastoupit na trajekt do Paříže.

Byla to úplně nevinná fotka pro někoho, kdo neznal její minulost, její zrádné biologické imperativy, její volání po odškodnění, které zůstalo nesplaceno. Byla nasvícena právě tak jako tenkrát ten snímek Louisy a děcka na Malcolmově psacím stole. V temné komoře ji ozářil světelný zdroj a způsobil změnu světla a tmy. Moje postava a Malcolmova vedle ní, spolu s cen-

timetrem vzduchu mezi námi, byly zality stříbřitým světlem, které se na okrajích zesvětlovalo jako nějaká svatozář. Louise a Patrick na druhé straně fotografie byli v hlubokém stínu. Šátek, který jsem si vybrala, byl tlumeně červený, ručně malovaný. Měla jsem ho uvázaný pevně kolem krku jako oprátku. Nebyla jsem to však já, kdo bude viset.

ČÁST PRVNÍ

Jedna

NEBÝVÁ VŽDYCKY MOUDRÉ PŘEDPOKLÁDAT, ŽE KDYŽ to vypadá, že je povrch světa nenarušený, je život nutně tam, kde ho člověk zanechal.

Pondělí ráno, 5. září 2011. Dvacet minut po osmé. Myla jsem právě nádobí po snídani, když zazvonil telefon. Utřela jsem si jednu ruku o utěrku a vzala telefon při druhém zazvonění. Potichu jsem řekla haló. Spal jsi přímo nad kuchyní v pokoji své sestry, a po tom rozruchu předešlé noci jsem nechtěla, aby tě telefon vzbudil.

Ozývalo se jen praskání a šumění a já už se chystala spustit proslov „ať jste, kdo jste, už sem nikdy nevolejte“, když vtom neznámý hlas vyslovil tvé jméno.

„Jste příbuzná Roberta Jonathana Gunnlaugssona?“

„Ano,“ odpověděla jsem. „Robbie je můj syn.“

Nastala chvilka ticha, do něhož jsem myslím řekla něco jako že ještě spíš. A že nemůžeš jít k telefonu.

V pozadí jsem slyšela nějaké hlasy a pak změt slov – automobilová nehoda, zlomená žebra, možné poranění mozku, zranění ledvin tupým předmětem. Začala jsem se třást. Zavolala jsem na tvého otce. Hodila jsem mu telefon, jako by mě páčil v ruce.